

**«Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան»
պետական ոչ առևտրային կազմակերպության գիտական խորհուրդ**

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
07 հունիսի 2017 թվականի

**«Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման ֆակուլտետի
դեկանի հաշվետվությունը» հարցի մասին**

Լսելով և քննարկելով «Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման ֆակուլտետի դեկանի հաշվետվությունը» (զեկուցող՝ ֆակուլտետի դեկան, տնտեսագիտության դոկտոր, դոցենտ Թ.Մ.Մկրտչյան) գիտական խորհուրդն արձանագրում է. դեկանատը և ամբիոնները զգալի աշխատանք են իրականացրել ՀՊՏՀ 2016-2020 թթ. ռազմավարական զարգացման ծրագրով նախատեսված գործողությունների իրականացման, ուսումնական գործընթացը համալսարանի խորհրդի, գիտական խորհրդի և ռեկտորատի որոշումներին ու հանձնարարականներին համապատասխան կազմակերպելու, ուսումնական ծառայությունների և գիտահետազոտական աշխատանքների որակը բարձրացնելու ուղղությամբ:

Ուսումնական տարվա սկզբից ֆակուլտետի մասնաշենքում հիմնականում ավարտվել էին ծավալուն հիմնանորոգման աշխատանքները և ուսումնական գործընթացը կազմակերպվել է հաստատված դասատախտակին ու ժամանակացույցին համապատասխան: 2017 թ. հունիսի 1-ի դրությամբ ֆակուլտետի ուսանողների ընդհանուր թիվը բոլոր կրթաձևերում կազմել է 959: Ընթացիկ ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակի ամփոփիչ քննաշրջանի արդյունքներով ուսման առաջադիմությունը ֆակուլտետում կազմել է. առկա ուսուցման բակալավրիատում՝ 75.2%, առկա ուսուցման մագիստրատուրայում՝ 70.1%, հեռակա ուսուցման բակալավրիատում՝ 61.0%, հեռակա ուսուցման մագիստրատուրայում՝ 74.0%:

2016-2017 ուսումնական տարվա երկրորդ կիսամյակում առկա ուսուցման բակալավրիատի ամփոփիչ ատեստավորմանը մասնակցել են 122 ուսանողներ, ովքեր ավարտել են դասընթացը, պաշտպանել ավարտական աշխատանքները: Իսկ առկա ուսուցման մագիստրատուրան թողարկել է 25 շրջանավարտ:

ՀՊՏՀ 2016-2020 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրով նախատեսված գործողություններից 2016-2017 թթ. ֆակուլտետում իրականացվել են.

1. Կրթական գործընթացի բարեփոխումներ

Այս ուղղությամբ պետք է նշել, որ ՀՀ կառավարության կողմից 2014 թ. հաստատված մասնագիտությունների ցանկում ֆակուլտետում բակալավրիատի՝ մինչ այդ եղած մասնագիտություններից ներառվել է միայն «Մարքեթինգ» մասնագիտությունը, և արդեն 2015 թվականից սկսվել է հիշյալ մասնագիտության կրթական ծրագրի մշակման գործընթացը՝ հիմնված ՀՀ բարձրագույն կրթության որակավորումների ազգային շրջանակով սահմանված չափորոշիչների և միջազգային փորձի ուսումնասիրության վրա:

Գործընթացը ներառել է բոլոր՝ ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին շահակիցների հարցումների ամփոփումն ու մշակվել է բուհի «Կրթական ծրագրեր կազմելու ուղեցույցի» հիման վրա:

Արդեն 2016-2017 ուստարվա ընդունելությունը կազմակերպվել է նոր կրթական ծրագրով:

Տվյալ ուստարում բակալավրիատի առկա ուսուցման համակարգ ընդունվել է 88 ուսանող, որից 80-ը՝ վճարովի ուսուցման համակարգում, 8-ը՝ պետպատվերի համակարգում: Ավելի ուշ, ՀՀ ԿԳ նախարարի հրամանով, բուհի միջոցների հաշվին, 100% փոխհատուցմամբ անվճար ուսուցման համակարգ են տեղափոխվել վճարովի ուսուցման համակարգում հրամանագրված 2 առավել բարձր միավորներ ունեցող ուսանողներ: Հեռակա ուսուցման բակալավրիատ ընդունվել է 36 ուսանող:

2016-2017 ուստարվա ընթացքում ներքին փորձագիտական փորձաքննության արդյունքում «Մարքեթինգ» մասնագիտության կրթական ծրագիրը ենթարկվել է որոշակի փոփոխությունների, և 2017-2018 ուսումնական տարվա ընդունելությունը կազմակերպվելու է արդեն իսկ փոփոխված կրթական ծրագրով:

Բացի դրանից, ընթացիկ տարում կոմերցիայի և բիզնեսի կազմակերպման ամբիոնի կողմից մշակվել է «Բիզնեսի գնահատում» անվամբ մագիստրոսական կրթական նոր ծրագիր, որն իրականացվելու է ՀՀ ԳԱԱ «Փորձաքննությունների ազգային բյուրոյի» հետ համատեղ: 1,5 տարի տևողությամբ այս կրթական ծրագրի նպատակն է պատրաստել բիզնեսի գնահատման մասնագետներ, որոնք կտիրապետեն բիզնեսի արժեքի գնահատման ժամանակակից մեթոդներին, ինչպես նաև բիզնես մոդելների և ռազմավարությունների մշակման համար պահանջվող գործիքակազմին:

Կրթության բարեփոխումների առումով հարկ է փաստել, որ 2016-2017 ուստարին բավական հաջողված էր նաև գիտահետազոտական աշխատանքների ակտիվացման տեսանկյունից: Ամբիոնները շարունակել են աշխատանքները իրենց գիտահետազոտական թեմաների շրջանակներում:

Ֆակուլտետի դասախոսների կողմից 2016-2017 ուստարում հրատարակվել են 2 ուսումնական ձեռնարկ, 2 մենագրություն, 35 գիտական հոդված, որից 3-ը՝ միջազգային գրախոսվող ամսագրերում և 11 մեթոդական ուղեցույց:

«Բիզնեսի կազմակերպում» մասնագիտության մագիստրոսական 1-ին կուրսի ուսանողների կողմից ձևավորված հետազոտական խմբերը ամբիոնի վարիչի նախաձեռնությամբ ուսումնասիրության են ենթարկել «սգո» ու «զվարճանքի» ծառայությունները բիզնես գործունեության տեսանկյունից: Հետազոտության արդյունքները ներկայացվել են հրապարակային, որին ֆակուլտետի ուսանողներից ու դասախոսներից բացի, մասնակցել են նաև համալսարանի ռեկտորը, պրոռեկտորները: Նմանատիպ հետազոտությունները շարունակական բնույթ ունեն և առաջիկայում ևս նախատեսվում են շնորհանդեսներ այլ թեմաներով:

2. Մարդկային ռեսուրսներով ապահովվածություն

2017 թվականի հունիսի 1-ի դրությամբ ֆակուլտետի հիմնական հաստիքային դասախոսների թիվը 66 է, որից՝ 5 դոկտոր, պրոֆեսոր, 2 թեկնածու, պրոֆեսոր, 42 թեկնածու, դոցենտ, 17 ասիստենտ և դասախոս:

Ֆակուլտետի թողարկող ամբիոններն ունեն 7 ասպիրանտ և 8 հայցորդ: 2016-2017 ուսումնական տարվա ընթացքում ֆակուլտետի 3 առկա ուսուցման ասպի-

րանտներ հաջողությամբ պաշտպանել են թեկնածուական ատենախոսություն և անցել, կամ նոր ուսումնական տարվանից պետք է անցնեն դասախոսական աշխատանքի:

3. Գործունեության միջազգայնացում

Ընդհանրապես ֆակուլտետի միջազգայնացման գործընթացն իրականացվում է բուհի միջազգայնացման գործընթացի տրամաբանությամբ և դրա շրջանակներում: Մասնավորապես՝ 2016-2017 ուստարում ֆակուլտետի 7 ուսանողներ (2 մագիստրանտ և 5 բակալավր) «Էրասմուս+» ուսանողների փոխանակման ծրագրի շրջանակներում մեկ կիսամյակ ուսումնառել են եվրոպական տարբեր բուհերում: Նույն «Էրասմուս+» դասախոսների փոխանակման ծրագրի շրջանակներում եվրոպական տարբեր բուհերի դասախոսներ հյուրընկալվել են ՀՊՏՀ-ում և դասախոսություններով հանդես եկել ֆակուլտետի ուսանողների համար:

2016-2017 ուստարում կոմերցիայի և բիզնեսի կազմակերպման ամբիոնի դասախոսների և ուսանողների համար գիտական զեկուցմամբ հանդես են եկել Ֆրանսիայի Լիոն-3 համալսարանի դասախոս Աննա Մարդումյանը և Ռումինիայի Բուխարեստի համալսարանի PhD Գորգեն Օհանյանը:

4. Ռեսուրսային ապահովվածություն

Ֆակուլտետի լսարանային ֆոնդն ամբողջությամբ բավարարում է ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար: Ֆակուլտետում առկա է համակարգչային տեխնիկայով ու պրոյեկտորով (կամ Smart գրատախտակով) համալրված 7 լսարան: Ընդ որում, դրանցից մեկը նորոգվել ու կահավորվել է 2016-2017 ուստարում: Մինչև տարեվերջ նախատեսվում է ևս մեկ նմանատիպ լսարանի կահավորում Հայաստանում ՉԺՀ-ի դեսպանատան ֆինանսավորմամբ: Նախորդ տարիներին ֆակուլտետի լսարանների հիմնական մասը նորոգվել էին, իսկ 2016 թվականի ընթացքում հիմնանորոգվել են միջանցքները, իսկ արևկողմ լսարանների մեծ մասում տեղադրվել են օդորակիչներ, ինչն առավել հարմարավետ է դարձրել ուսումնական գործընթացը:

5. Կառավարման բարելավում ու ընթացակարգերի մշակում

2016-2017 ուստարում մշակվել ու գիտական խորհրդի կողմից հաստատվել է ֆակուլտետի նոր կանոնադրությունը: Բացի դրանից, ֆակուլտետի տարբեր ստորաբաժանումների աշխատակիցները ակտիվ մասնակցություն են ունեցել բուհի գործունեության տարբեր գործընթացների կանոնակարգերի ու ընթացակարգերի մշակմանը (ՀՊՏՀ դասախոսների վարկանշավորման կարգ, ՀՊՏՀ վարչական աշխատակիցների աշխատանքի գնահատման կարգ, ՀՊՏՀ ստորաբաժանումների գործունեության արդյունավետության գնահատման կարգ և այլն):

Միաժամանակ, առկա են որոշակի թերություններ և բացթողումներ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, կրթության որակի բարելավման, կրթության նոր մեթոդների կիրառման, ինչպես նաև գիտահետազոտական աշխատանքների կատարման գործում: Այսպես՝ դեռևս բավարար մակարդակի վրա չէ գործնական, լաբորատոր պարապմունքների և ուսանողների հետ կատարվող անհատական աշխատանքների որակը: Մինևույն ժամանակ, ամբիոնները դասախոսությունների, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների անցկացման ժամանակ դեռևս

ամբողջությամբ չեն հիմնվում ժամանակակից տեխնիկական միջոցների կիրառման վրա:

Արձանագրված խնդիրներ

1. Դասավանդման որակի ու մեթոդների, ուսանողներին մատուցվող նյութի և մատուցման եղանակների հետ կապված խնդիրներ հատկապես մագիստրատուրայում:
2. Ամբիոններում արտաքին ֆինանսավորմամբ գիտահետազոտական և գրանտային ծրագրերի բացակայություն:
3. Գիտահետազոտական աշխատանքների կազմակերպման, դրանցում պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներգրավվածության, ձեռքբերված տեսական արդյունքները դասավանդման պրակտիկայում գործադրման խնդիրներ:
4. Ուսումնաարտադրական փորձառության կազմակերպման ու անցկացման հետ կապված խնդիրներ:
5. Ֆակուլտետի գործունեության միջազգայնացմանն ուղղված հիմնախնդիրներ, մասնավորապես՝
  - 1) ցածր է ակադեմիական փոխանակումների և միջազգային այլ ծրագրերում ֆակուլտետի պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներգրավվածության մակարդակը: Ակադեմիական փոխանակման գործընթացի լիարժեք իրականացման համար դեռևս լուրջ խնդիր է մնում օտար լեզվի իմացության ոչ բավարար մակարդակը:
  - 2) ֆակուլտետի դասախոսների և վարչական աշխատողների՝ օտար լեզուների պատրաստվածության անբավարար մակարդակը դառնում է ոչ միայն միջազգային շփումների զարգացումը խոչընդոտող գործոն, այլև նվազեցնում է ֆակուլտետի գրավչությունն արտասահմանցի ուսանողների համար:
6. Դասամատյանների վարման, գիտելիքների գնահատման ամփոփաթերթերում նշումների անսխալ գրանցման, ուսանողների ընթացիկ ակտիվության ճիշտ հաշվարկման խնդիրներ:
7. Ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի գրախոսությունների որակի հետ կապված խնդիրներ:

Ելնելով վերոնշյալից՝ գիտական խորհուրդը

ՈՐՈՇՈՒՄ Է

1. **Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման ֆակուլտետի ուսումնական և գիտահետազոտական աշխատանքների մասին հաշվետվությունն ընդունելի գիտություն և կատարվածը գնահատել բավարար:**
2. **Հանձնարարել ֆակուլտետի դեկանատին՝**
  - 1) ակտիվացնել աշխատանքները ՀՊՏՀ 2016-2020 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրով նախատեսված գործողությունների իրականացմանն ուղղությամբ՝ ապահովվելով պրոֆեսորադասախոսական կազմի առավել լայն ընդգրկվածությունն այդ աշխատանքներում:

- 2) ուշադրության կենտրոնում պահել ֆակուլտետում վարվող կադրային քաղաքականության, ամբիոնների կողմից դասախոսների ընտրության և համալրման գործընթացը՝ նախապատվություն տալով բանիմաց, ակտիվ գիտահետազոտական գործունեություն իրականացնող, մանկավարժական և մասնագիտական անհրաժեշտ ունակություններ ունեցող կադրերին.
- 3) հսկողություն իրականացնել դասալսումների գործընթացի նկատմամբ, ֆակուլտետի խորհրդում պարբերաբար քննարկել դրանց արդյունքները.
- 4) ակտիվացնել աշխատանքները մագիստրատուրայում դասավանդող դասախոսների ընտրության և բարձրորակ դասախոսական կադրերով ապահովելու, ինչպես նաև մատուցվող նյութի որակը բարձրացնելու ուղղությամբ.
- 5) հետևողական աշխատանք իրականացնել դասամատյաններում ուսանողների հաճախումների և ընթացիկ ակտիվության հաշվառման ու գնահատման գործընթացի ուղղությամբ: Տարբեր պատճառներով դասաձախողումների դեպքերը դարձնել առանձին քննարկման առարկա.
- 6) խրախուսել ուսումնամեթոդական ձեռնարկների, խնդրագրքերի, դասախոսությունների նյութերի նախապատրաստման և հրատարակման աշխատանքները.
- 7) ֆակուլտետի խորհրդի նիստերում պարբերաբար քննարկել ամբիոններում և ֆակուլտետում միջազգայնացմանը վերաբերող հարցեր.
- 8) ակտիվացնել ֆակուլտետի ուսանողների և դասախոսների մասնակցությունը ակադեմիական շարժունության ծրագրերին.
- 9) ակտիվացնել ուսանողական գիտական ընկերության (ՈւԳԸ) ֆակուլտետային խորհրդի գործունեությունը՝ առավելագույնս ներգրավելով հետազոտական աշխատանքի ունակություններով օժտված ուսանողներին և մագիստրանտներին:

3. Մարքեթինգի և բիզնեսի կազմակերպման ֆակուլտետի կազմի մեջ մտնող ամբիոնների վարիչներին՝

- 1) մագիստրատուրայի բոլոր մասնագիտությունների և մասնագիտացումների համար մշակել կրթական ու առարկայական նոր ծրագրեր՝ ՀՊՏՀ կրթական ծրագրերի մշակման ուղեցույցի պահանջներին համապատասխան.
- 2) ասպիրանտուրայի և դոկտորանտուրայի միջոցով ապահովել ամբիոնների պրոֆեսորադասախոսական կազմի սահուն սերնդափոխություն՝ կարևորելով կադրերի ոչ միայն գիտահետազոտական, այլև մանկավարժական ունակությունները.
- 3) ակտիվացնել հայալեզու գրքերի, ուսումնական ձեռնարկների, դասախոսությունների նյութերի, խնդիրների և թեստերի ժողովածուների հրատարակումը.
- 4) խրախուսել «էրասմուս+» ծրագրի շրջանակներում դասախոսների փոխանակման ու գործընկեր համալսարաններում դասավանդման ծրագրերին ամբիոնների դասախոսների ակտիվ մասնակցությունը.

- 5) ապահովել կրթական և առարկայական ծրագրերի՝ առաջավոր արտասահմանյան համալսարանների ծրագրերի հետ համապատասխանությունը.
- 6) ապահովել ակադեմիական փոխանակության ծրագրերով արտասահմանյան համալսարաններում դասավանդած կամ հետազոտություններ իրականացրած մասնագետների փորձի տարածումը ամբիոնի աշխատողների շրջանում.
- 7) ըստ մասնագիտացման՝ համալսարանում հյուրընկալվող արտասահմանյան համալսարանների դասախոսների հետ հաստատել սերտ և տևական կապեր՝ համատեղ հետազոտությունների իրականացման, համահեղինակությամբ հոդվածներն արտասահմանում կամ Հայաստանում հրատարակելու նպատակով.
- 8) խրախուսել դասախոսությունների, սեմինար և գործնական պարամունքների վարման նոր, ժամանակակից արդիական ու արդյունավետ մեթոդների կիրառումը.
- 9) ակտիվացնել գիտահետազոտական աշխատանքները, բարձրացնել գիտական հետազոտությունների մակարդակն ու որակը.
- 10) պարբերաբար վերանայել ուսումնասիրտադրական, գիտամանկավարժական և գիտահետազոտական փորձառությունների ծրագրերը, պատշաճ հսկողություն իրականացնել փորձառության անցկացման վայրի ընտրության և ուսումնասիրությունների ընտրված ուղղությանը վերջինիս համապատասխանության հարցին ընթացքի նկատմամբ:

4. Սույն որոշումը քննարկել ֆակուլտետի խորհրդի և ամբիոնների նիստերում ու ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ նշված հանձնարարականներն իրականացնելու համար:

5. Սույն որոշման կատարման նկատմամբ հսկողությունը վերապահել պրոռեկտորներ Պ.Ա.Քալանթարյանին, Մ.Ն.Հարությունյանին և Գ.Ի.Վարդանյանին:

Գիտական խորհրդի նախագահ՝

Կ. Լ. Աթոյան

07.06.2017 թ.